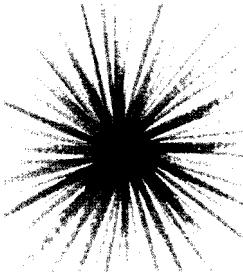

Νίκος Γκάτσος

ΑΜΟΡΓΟΣ

*Κακοὶ μάρτυρες ἀνθρώποισιν ὀφθαλμοὶ
καὶ ὡτα βαρβάρους ψυχὰς ἔχόντων.*

ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ

Μὲ τὴν πατρίδα τους δεμένη στὰ πανιὰ καὶ τὰ κουπιὰ στὸν
ἄνεμο κρεμασμένα
Οἱ ναυαγοὶ κοιμήθηκαν ἥμεροι σὰν ἀγρίμια νεκρὰ μέσα στῶν
σφουγγαριῶν τὰ σεντόνια
Ἄλλὰ τὰ μάτια τῶν φυκιῶν εἶναι στραμμένα στὴ θάλασσα

Μήπως τοὺς ξαναφέρει ὁ νοτιὰς μὲ τὰ φρεσκοβαμμένα λατίνια

Κι ἔνας χαμένος ἐλέφαντας ἀξίζει πάντοτε πιὸ πολὺ ἀπὸ δυὸ στήθια κοριτσιοῦ ποὺ σαλεύουν

Μόνο ν' ἀνάψουνε στὰ βουνὰ οἱ στέγες τῶν ἐρημοκλησιῶν μὲ τὸ μεράκι τοῦ ἀποσπερίτη

Νὰ κυματίσουνε τὰ πουλιὰ στῆς λεμονιᾶς τὰ κατάρτια

Μὲ τῆς καινούργιας περπατησιᾶς τὸ σταθερὸ ἄσπρο φύσημα

Καὶ τότε θά ὥθουν ἀέρηδες σώματα κύκνων ποὺ μείνανε ἀσπιλοὶ τρυφεροὶ καὶ ἀκίνητοι

Μὲς στοὺς ὁδοστρωτῆρες τῶν μαγαζιῶν μέσα στῶν λαχανόκηπων τοὺς κυκλῶνες

“Οταν τὰ μάτια τῶν γυναικῶν γίναν κάρβουνα κι ἔσπασαν οἱ καρδιὲς τῶν καστανάδων

“Οταν ὁ θερισμὸς ἐσταμάτησε κι ἀρχισαν οἱ ἐλπίδες τῶν γρύλων.

Γι' αὐτὸ λοιπὸν κι ἔσεις παλληκάρια μου μὲ τὸ κρασὶ τὰ φιλιὰ καὶ τὰ φύλλα στὸ στόμα σας

Θέλω νὰ βγεῖτε γυμνοὶ στὰ ποτάμια

Νὰ τραγουδῆστε τὴ Μπαρμπαριὰ ὅπως ὁ ξυλουργὸς κυνηγάει τοὺς σκίνους

“Οπως περνάει ἡ ὄχεντρα μὲς ἀπ' τὰ περιβόλια τῶν κριθαριῶν

Μὲ τὰ περήφανα μάτια της ὀργισμένα
Κι ὅπως οἱ ἀστραπὲς ἀλωνίζουν τὰ νιάτα.

Καὶ μὴ γελᾶς καὶ μὴν κλαῖς καὶ μὴ χαίρεσαι
Μὴ σφίγγεις ἀδικα τὰ παπούτσια σου σὰ νὰ φυτεύεις πλα-
τάνια

Μὴ γίνεσαι ΠΕΠΡΩΜΕΝΟΝ

Γιατὶ δὲν εἶναι ὁ σταυρᾶς τὸς ἔνα κλεισμένο συρτάρι
Δὲν εἶναι δάκρυ κορομηλᾶς οὔτε χαμόγελο νούφαρου
Οὔτε φανέλα περιστεριοῦ καὶ μαντολίνο Σουλτάνου
Οὔτε μεταξωτὴ φορεσὶα γιὰ τὸ κεφάλι τῆς φάλαινας.
Εἶναι πριόνι θαλασσινὸ ποὺ πετσοκόβει τοὺς γλάρους
Εἶναι προσκέφαλο μαραγκοῦ εἶναι ρολόι ζητιάνου
Εἶναι φωτιὰ σ' ἔνα γύφτικο ποὺ κοροϊδεύει τὶς παπαδιὲς
καὶ νανουρίζει τὰ κρίνα

Εἶναι τῶν Τούρκων συμπεθεριὸ τῶν Αὔστραλῶν πανηγύρι
Εἶναι λημέρι τῶν Ούγγρων
Ποὺ τὸ χινόπωρο οἱ φουντουκιές πᾶνε κρυφὰ κι ἀνταμώ-
νουνται

Βλέπουν τοὺς φρόνιμους πελαργοὺς νὰ βάφουν μαῦρα τ' αὐγά
τους

Καὶ τόνε κλαῖνε κι αὐτὲς
Καῖνε τὰ νυχτικά τους καὶ φοροῦν τὸ μισοφόρι τῆς πάπιας
Στρώνουν ἀστέρια καταγῆς γιὰ νὰ πατήσουν οἱ βασιλιάδες
Μὲ τ' ἀσημένια τους χαίμαλιὰ μὲ τὴν κορώνα καὶ τὴν
πορφύρα

Σκορπάνε δεντρολίβανο στίς βραγιές
Γιὰ νὰ περάσουν οἱ ποντικοὶ νὰ πᾶνε σ' ἄλλο κελάρι
Νὰ μποῦνε σ' ἄλλες ἐκκλησιές νὰ φᾶν τὶς Ἀγιες Τράπεζες
Κι οἱ κουκουβάγιες παιδιά μου
Οἱ κουκουβάγιες ούρλιάζουνε
Κι οἱ πεθαμένες καλογριές σηκώνουνται νὰ χορέψουν
Μὲ ντέφια τούμπανα καὶ βιολιὰ μὲ πίπιζες καὶ λαγούτα
Μὲ φλάμπουρα καὶ μὲ θυμιατά μὲ βότανα καὶ μαγνάδια
Μὲ τῆς ἀρκούδας τὸ βρακὶ στὴν παγωμένη κοιλάδα
Τρῶνε τὰ μανιτάρια τῶν κουναβιῶν
Παίζουν κορώνα γράμματα τὸ δαχτυλίδι τ' Άι-Γιαννιοῦ καὶ
τὰ φλουριὰ τοῦ Ἀράπη
Περιγελᾶνε τὶς μάγισσες
Κόβουν τὰ γένια ἐνὸς παπᾶ μὲ τοῦ Κολοκοτρώνη τὸ για-
ταγάνι
Λούζονται μὲς στὴν ἄχνη τοῦ λιβανιοῦ
Κι ὕστερα φέλνοντας ἀργὰ μπαίνουν ξανὰ στὴ γῆ καὶ σω-
παίνουν
"Οπως σωπαίνουν τὰ κύματα ὅπως ὁ κοῦκος τὴν χαραυγὴ
ὅπως ὁ λύχνος τὸ βράδυ.

"Ετσι σ' ἔνα πιθάρι βαθὺ τὸ σταφύλι ξεραίνεται καὶ στὸ
καμπαναριὸ μιᾶς συκιᾶς κιτρινίζει τὸ μῆλο
"Ετσι μὲ μιὰ γραβάτα φανταχτερὴ
Στὴν τέντα τῆς κληματαριᾶς τὸ καλοκαίρι ἀνασαίνει

”Ετσι κοιμᾶται όλόγυμνη μέσα στὶς ἄσπρες κερασιὲς μιὰ
τρυφερή μου ἀγάπη

”Ενα κορίτσι ἀμάραντο σὰ μυγδαλιᾶς κλωνάρι

Μὲ τὸ κεφάλι στὸν ἀγκώνα της γερτὸ καὶ τὴν παλάμη πάνω
στὸ φλουρί της

Πάνω στὴν πρωινή του θαλπωρὴ ὅταν σιγὰ σιγὰ σὰν τὸν
κλέφτη

Απὸ τὸ παραθύρι τῆς ἄνοιξης μπαίνει ὁ αὐγερινὸς νὰ τὴν
ξυπνήσει!

Λένε πώς τρέμουν τὰ βουνὰ καὶ πώς θυμώνουν τὰ ἔλατα
"Οταν ἡ νύχτα ροκανάει τὶς πρόκες τῶν κεραμιδιῶν νὰ μποῦν
οἱ καλικάντζαροι μέσα
"Οταν ρουφάει ἡ κόλαση τὸν ἀφρισμένο μόχθο τῶν χειμάρρων

”Η δταν ἡ χωρίστρα τῆς πιπεριᾶς γίνεται τοῦ βοριᾶ κλοτσοσκούφι.

Μόνο τὰ βόδια τῶν Ἀχαιῶν μὲς στὰ παχιὰ λιβάδια τῆς Θεσσαλίας

Βόσκουν ἀκμαῖα καὶ δυνατὰ μὲ τὸν αἰώνιο ἥλιο ποὺ τὰ κοιτάζει

Τρῶνε χορτάρι πράσινο φύλλα τῆς λεύκας σέλινα πίνουνε καθαρὸς νερὸς μὲς στ' αὐλάκια

Μυρίζουν τὸν ἴδρωτα τῆς γῆς κι ὅστερα πέφτουνε βαριὰ κάτω ἀπ' τὸν ἵσκιο τῆς ἵτιᾶς νὰ κοιμηθοῦνε.

Πετάτε τοὺς νεκροὺς εἶπ' ὁ Ἡράκλειτος κι εἶδε τὸν οὐρανὸν νὰ χλωμιάζει

Κι εἶδε στὴ λάσπη δυὸς μικρὰ κυκλάμινα νὰ φιλιοῦνται

Κι ἔπεσε νὰ φιλήσει κι αὐτὸς τὸ πεθαμένο σῶμα του μὲς στὸ φιλόξενο χῶμα

”Οπως ὁ λύκος κατεβαίνει ἀπ’ τοὺς δρυμοὺς νὰ δεῖ τὸ ψόφιο
σκυλὶ καὶ νὰ κλάψει..

Τί νὰ μοῦ κάμει ἡ σταλαγματιὰ ποὺ λάμπει στὸ μέτωπό σου;
Τὸ ξέρω πάνω στὰ χεῖλια σου ἔγραψε ὁ κεραυνὸς τ’ ὄνομά του
Τὸ ξέρω μέσα στὰ μάτια σου ἔχτισε ἔνας ἀιτὸς τὴ φωλιά του
Μὰ ἐδῶ στὴν ὅχτη τὴν ὑγρὴ μόνο ἔνας δρόμος ὑπάρχει
Μόνο ἔνας δρόμος ἀπατηλὸς καὶ πρέπει νὰ τὸν περάσεις
Πρέπει στὸ αἷμα νὰ βουτηχτεῖς πρὶν ὁ καιρὸς σὲ προφτάσει
Καὶ νὰ διαβεῖς ἀντίπερα νὰ ξαναβρεῖς τοὺς συντρόφους σου
”Ανθη πουλιὰ ἐλάφια

Νὰ βρεῖς μιὰν ἄλλη θάλασσα μιὰν ἄλλη ἀπαλοσύνη

Νὰ πιάσεις ἀπὸ τὰ λουριὰ τοῦ Ἀχιλλέα τ’ ἄλογα

Ἀντὶ νὰ κάθεσαι βουβὴ τὸν ποταμὸ νὰ μαλώνεις

Τὸν ποταμὸ νὰ λιθοβολεῖς ὅπως ἡ μάνα τοῦ Κίτου.

Γιατὶ κι ἐσὺ θά ’χεις χαθεῖ κι ἡ ὁμορφιά σου θά ’χει γεράσει.

Μέσα στοὺς κλώνους μιᾶς λυγαριᾶς βλέπω τὸ παιδικό σου
πουκάμισο νὰ στεγνώνει

Πάρ’ το σημαία τῆς ζωῆς νὰ σαβανώσεις τὸ θάνατο

Κι ἀς μὴ λυγίσει ἡ καρδιά σου

Κι ἀς μὴν κυλήσει τὸ δάκρυ σου πάνω στὴν ἀδυσώπητη
τούτη γῆ

”Οπως ἐκύλησε μιὰ φορὰ στὴν παγωμένη ἐρημιὰ τὸ δάκρυ
τοῦ πιγκουίνου

Δὲν ὠφελεῖ τὸ παράπονο

”Ιδια παντοῦ θά ’ναι ἡ ζωὴ μὲ τὸ σουραύλι τῶν φιδιῶν στὴ
χώρα τῶν φαντασμάτων

Μὲ τὸ τραγούδι τῶν ληστῶν στὰ δάση τῶν ἀρωμάτων

Μὲ τὸ μαχαίρι ἐνὸς καημοῦ στὰ μάγουλα τῆς ἐλπίδας

Μὲ τὸ μαράζι μιᾶς ἄνοιξης στὰ φυλλοκάρδια τοῦ γκιώνη

Φτάνει ἔνα ἀλέτρι νὰ βρεθεῖ κι ἔνα δρεπάνι κοφτερὸ σ' ἔνα
χαρούμενο χέρι
Φτάνει ν' ἀνθίσει μόνο
Λίγο σιτάρι γιὰ τὶς γιορτὲς λίγο κρασὶ γιὰ τὴ θύμηση λίγο
νερὸ γιὰ τὴ σκόνη...

Στοῦ πικραμένου τὴν αὐλὴν ἥλιος δὲν ἀνατέλλει
Μόνο σκουλήκια βγαίνουνε νὰ κοροϊδέψουν τ' ἄστρα
Μόνο φυτρώνουν ἄλογα στὶς μυρμηγκοφωλιές
Καὶ νυχτερίδες τρῶν πουλιὰ καὶ κατουρᾶνε σπέρμα.

Στοῦ πικραμένου τὴν αὐλὴ δὲ βασιλεύει ἡ νύχτα
Μόνο ξερνᾶν οἱ φυλλωσιές ἔνα ποτάμι δάκρυα
Οταν περνάει ὁ διάβολος νὰ καβαλήσει τὰ σκυλιὰ
Καὶ τὰ κοράκια κολυμπᾶν σ' ἔνα πηγάδι μ' αἷμα.

Στοῦ πικραμένου τὴν αὐλὴ τὸ μάτι ἔχει στερέψει
Ἐχει παγώσει τὸ μυαλὸ κι ἔχει ἡ καρδιὰ πετρώσει
Κρέμονται σάρκες βατραχιῶν στὰ δόντια τῆς ἀράχνης
Σκούζουν ἀκρίδες νηστικές σὲ βρικολάκων πόδια.

Στοῦ πικραμένου τὴν αὐλὴ βγαίνει χορτάρι μαῦρο
Μόνο ἔνα βράδυ τοῦ Μαγιοῦ πέρασε ἔνας ἀγέρας
Ἐνα περπάτημα ἐλαφρὸ σὰ σκίρτημα τοῦ κάμπου
Ἐνα φιλὶ τῆς θάλασσας τῆς ἀφροστολισμένης.

Κι ἂν θὰ διψάσεις γιὰ νερὸ θὰ στύψουμε ἔνα σύννεφο
Κι ἂν θὰ πεινάσεις γιὰ ψωμὶ θὰ σφάξουμε ἔνα ἀηδόνι
Μόνο καρτέρει μιὰ στιγμὴ ν' ἀνοίξει ὁ πικραπήγανος
Ν' ἀστράψει ὁ μαῦρος ούρανὸς νὰ λουλουδίσει ὁ φλόμος.

Μὰ ἤταν ἀγέρας κι ἔφυγε κορυδαλλὸς κι ἐχάθη
Ἔταν τοῦ Μάη τὸ πρόσωπο τοῦ φεγγαριοῦ ἡ ἀσπράδα
Ἐνα περπάτημα ἐλαφρὺ σὰ σκίρτημα τοῦ κάμπου
Ἐνα φιλὶ τῆς θάλασσας τῆς ἀφροστολισμένης.

Ξύπνησε γάργαρο νερὸ ἀπὸ τὴν ρίζα τοῦ πεύκου νὰ βρεῖς τὰ μάτια τῶν σπουργιτιῶν καὶ νὰ τὰ ζωντανέψεις ποτίζοντας τὸ χῶμα μὲ μυρωδιὰ βασιλικοῦ καὶ μὲ σφυρίγματα σαύρας. Τὸ ξέρω εἶσαι μιὰ φλέβα γυμνὴ κάτω ἀπὸ τὸ φοβερὸ βλέμμα τοῦ ἄνεμου εἶσαι μιὰ σπίθα βουβὴ μέσα στὸ λαμπερὸ πλῆθος

τῶν ἄστρων. Δὲ σὲ προσέχει κανείς κανεὶς δὲ σταματᾶ ν' ἀκούσει τὴν ἀνάσα σου μὰ σὺ μὲ τὸ βαρύ σου περπάτημα μὲς στὴν ἀγέρωχη φύση θὰ φτάσεις μιὰ μέρα στὰ φύλλα τῆς βερικοκιᾶς θ' ἀνέβεις στὰ λυγερὰ κορμιὰ τῶν μικρῶν σπάρτων καὶ θὰ κυλήσεις ἀπὸ τὰ μάτια μιᾶς ἀγαπητικιᾶς σὰν ἐφηβικὸ φεγγάρι. Ὑπάρχει μιὰ πέτρα ἀθάνατη ποὺ κάποτε περαστικός ἔνας ἀνθρώπινος ἄγγελος ἔγραψε τ' ὄνομά του ἐπάνω της κι ἔνα τραγούδι ποὺ δὲν τὸ ξέρει ἀκόμα κανεὶς οὕτε τὰ πιὸ τρελὰ παιδιὰ οὕτε τὰ πιὸ σοφὰ τ' ἀηδόνια. Εἶναι κλεισμένη τώρα σὲ μιὰ σπηλιὰ τοῦ βουνοῦ Ντέβι μέσα στὶς λαγκαδιὲς καὶ στὰ φαράγγια τῆς πατρικῆς μου γῆς μὰ ὅταν ἀνοίξει κάποτε καὶ τιναχτεῖ ἐνάντια στὴ φθορὰ καὶ στὸ χρόνο αὐτὸ τὸ ἄγγελικὸ τραγούδι θὰ πάψει ξαφνικὰ ἡ βροχὴ καὶ θὰ στεγνώσουν οἱ λάσπες τὰ χιόνια θὰ λιώσουν στὰ βουνὰ θὰ κελαηδήσει ὁ ἄνεμος τὰ χελιδόνια θ' ἀναστηθοῦν οἱ λυγαριὲς θὰ ριγήσουν κι οἱ ἀνθρωποι μὲ τὰ κρύα μάτια καὶ τὰ χλωμὰ πρόσωπα ὅταν ἀκούσουν τὶς καμπάνες νὰ χτυπᾶν μέσα στὰ ραγισμένα καμπαναριὰ μοναχές τους θὰ βροῦν καπέλα γιορτινὰ νὰ φορέσουν καὶ φιόγκους φανταχτεροὺς νὰ δέσουν στὰ παπούτσια τους. Γιατὶ τότε κανεὶς δὲ θ' ἀστειεύεται πιὰ τὸ αἷμα τῶν ρυακιῶν θὰ ξεχειλίσει τὰ ζῶα θὰ κόψουν τὰ χαλινάρια τους στὰ παχνιὰ τὸ χόρτο θὰ πρασινίσει στοὺς στάβλους στὰ κεραμίδια θὰ πεταχτοῦν δλόχλωρες παπαροῦνες καὶ μάηδες καὶ σ' ὅλα τὰ σταυροδρόμια θ' ἀνάψουν κόκκινες φωτιὲς τὰ μεσάνυχτα. Τότε θὰ ῥθοῦν σιγὰ σιγὰ τὰ φοβισμένα κορίτσια γιὰ νὰ πετάξουν τὸ τελευταῖο τους ροῦχο στὴ φωτιὰ κι ὀλόγυμνα θὰ χορέψουν τριγύρω της ὅπως τὴν ἐποχὴ ἀκριβῶς ποὺ ἥμασταν κι ἐμεῖς νέοι κι ἀνοιγε ἔνα παράθυρο τὴν αὔγη γιὰ νὰ φυτρώσει στὸ στῆθος τους ἔνα φλογάτο γαρίφαλο. Παιδιὰ Ἰσως ἡ μνήμη τῶν προγόνων νὰ είναι βαθύτερη

παρηγοριὰ καὶ πιὸ πολύτιμη συντροφιὰ ἀπὸ μιὰ χούφτα ροδόσταμο καὶ τὸ μεθύσι τῆς ὁμορφιᾶς τίποτε διαφορετικὸ ἀπὸ τὴν κοιμισμένη τριανταφυλλιὰ τοῦ Εύρωτα. Καληνύχτα λοιπὸν βλέπω σωροὺς πεφτάστερα νὰ σᾶς λικνίζουν τὰ ὄνειρα μὰ ἐγὼ κρατῶ στὰ δάχτυλά μου τὴ μουσικὴ γιὰ μιὰ καλύτερη μέρα. Οἱ ταξιδιῶτες τῶν Ἰνδιῶν ξέρουνε περισσότερα νὰ σᾶς ποῦν ἀπ’ τοὺς Βυζαντινοὺς χρονογράφους.

‘Ο ἄνθρωπος κατὰ τὸν ροῦν τῆς μυστηριώδους ζωῆς του
Κατέλιπεν εἰς τοὺς ἀπογόνους του δείγματα πολλαπλὰ καὶ
ἀντάξια τῆς ἀθανάτου καταγωγῆς του
“Οπως ἐπίσης κατέλιπεν ἵχνη τῶν ἐρειπίων τοῦ λυκαυγοῦς

χιονοστιβάδας ούρανίων ἐρπετῶν χαρταετοὺς ἀδάμαντας
καὶ βλέμματα ὑακίνθων

Ἐν μέσῳ ἀναστεναγμῶν δακρύων πείνης οἰμωγῶν καὶ τέφρας
ὑπογείων φρεάτων.

Πόσο πολὺ σὲ ἀγάπησα ἐγὼ μονάχα τὸ ξέρω
Ἐγὼ ποὺ κάποτε σ' ἄγγιξα μὲ τὰ μάτια τῆς πούλιας
Καὶ μὲ τὴ χαίτη τοῦ φεγγαριοῦ σ' ἀγκάλιασα καὶ χορέψαμε
μὲς στοὺς καλοκαιριάτικους κάμπους

Πάνω στὴ θερισμένη καλαμιὰ καὶ φάγαμε μαζὶ τὸ κομμένο
τριφύλλι

Μαύρη μεγάλη θάλασσα μὲ τόσα βότσαλα τριγύρω στὸ λαιμὸ
τόσα χρωματιστὰ πετράδια στὰ μαλλιά σου.

Ἐνα καράβι μπαίνει στὸ γιαλὸ ἔνα μαγγανοπήγαδο σκου-
ριασμένο βογγάει

Μιὰ τούφα γαλανὸς καπνὸς μὲς στὸ τριανταφυλλὶ τοῦ ὁρί-
ζοντα

Ἔδιος μὲ τὴ φτερούγα τοῦ γερανοῦ ποὺ σπαράζει

Στρατιὲς χελιδονιῶν περιμένουνε νὰ ποῦν στοὺς ἀντρειω-
μένους τὸ καλωσόρισες

Μπράτσα σηκώνουνται γυμνὰ μὲ χαραγμένες ἄγκυρες στὴ
μασχάλη

Μπερδεύουνται κραυγὲς παιδιῶν μὲ τὸ κελάδημα τοῦ που-
νέντε

Μέλισσες μπαινοβγαίνουνε μὲς στὰ ρουθούνια τῶν ἀγελά-
δῶν

Μαντήλια καλαματιανὰ κυματίζουνε

Καὶ μιὰ καμπάνα μακρινὴ βάφει τὸν οὐρανὸ μὲ λουλάκι

Σὰν τὴ φωνὴ κάποιου σήμαντρου ποὺ ταξιδεύει μέσα στ'
ἀστέρια

Τόσους αἰῶνες φευγάτο

Ἄπὸ τῶν Γότθων τὴν ψυχὴ κι ἀπὸ τοὺς τρούλους τῆς Βαλ-
τιμόρης

Κι ἀπ' τὴ χαμένη Ἀγια-Σιφιὰ τὸ μέγα μοναστήρι.

Μὰ πάνω στ' ἀψηλὰ βουνὰ ποιοὶ νά 'ναι αὐτοὶ ποὺ κοιτᾶνε
Μὲ τὴν ἀκύμαντη ματιὰ καὶ τὸ γαλήνιο πρόσωπο;
Ποιᾶς πυρκαγιᾶς νά 'ναι ἀντίλαλος αὐτὸς ὁ κουρνιαχτὸς
στὸν ἀγέρα;

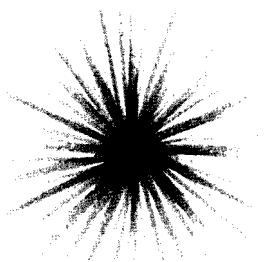
Μήνα ὁ Καλύβας πολεμάει μήνα ὁ Λεβεντογιάννης;
Μήπως ἀμάχη ἐπιάσανεν οἱ Γερμανοὶ μὲ τοὺς Μανιάτες;
Ούδ' ὁ Καλύβας πολεμάει κι ούδ' ὁ Λεβεντογιάννης
Οὔτε κι ἀμάχη ἐπιάσανεν οἱ Γερμανοὶ μὲ τοὺς Μανιάτες.
Πύργοι φυλᾶνε σιωπῆλοὶ μιὰ στοιχειωμένη πριγκίπισσα
Κορφὲς κυπαρισσιῶν συντροφεύουνε μιὰ πεθαμένη ἀνεμώνη
Τσοπαναραῖοι ἀτάραχοι μ' ἔνα καλάμι φλαμουριᾶς λένε τὸ
πρωινό τους τραγούδι

Ἐνας ἀνόητος κυνηγὸς ρίχνει μιὰ ντουφεκιὰ στὰ τρυγόνια
Κι ἔνας παλιὸς ἀνεμόμυλος λησμονημένος ἀπ' ὅλους
Μὲ μιὰ βελόνα δελφινιοῦ ράβει τὰ σάπια του πανιὰ μοναχός
του

Καὶ κατεβαίνει ἀπ' τὶς πλαγιὲς μὲ τὸν καράγιαλη πρίμα
Ὦπως κατέβαινε ὁ Ἄδωνις στὰ μονοπάτια τοῦ Χελμοῦ νὰ πεῖ
μιὰ καλησπέρα τῆς Γκόλφως.

Χρόνια καὶ χρόνια πάλεψα μὲ τὸ μελάνι καὶ τὸ σφυρὶ βασα-
νισμένη καρδιά μου
Μὲ τὸ χρυσάφι καὶ τὴ φωτιὰ γιὰ νὰ σοῦ κάμω ἔνα κέντημα
Ἐνας ζουμπούλι πορτοκαλιᾶς
Μιὰν ἀνθισμένη κυδωνιὰ νὰ σὲ παρηγορήσω

Ἐγὼ ποὺ κάποτε σ' ἄγγιξα μὲ τὰ μάτια τῆς πούλιας
Καὶ μὲ τὴν χαίτη τοῦ φεγγαριοῦ σ' ἀγκάλιασσα καὶ χορέψαμε
μὲς στοὺς καλοκαιριάτικους κάμπους
Πάνω στὴ θερισμένη καλαμιὰ καὶ φάγαμε μαζί τὸ κοιμένο
τριφύλλι
Μαύρη μεγάλη μοναξιὰ μὲ τόσα βότσαλα τριγύρω στὸ λαιμὸ
τόσα χρωματιστὰ πετράδια στὰ μαλλιά σου.

Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΚΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

(1 5 1 3)

Dürer zum Gedächtnis

Καθώς σὲ βλέπω ἀκίνητο
Μὲ τοῦ Ἀκρίτα τ' ἄλογο καὶ τὸ κοντάρι τοῦ Ἀι-Γιωργιοῦ
νὰ ταξιδεύεις στὰ χρόνια
Μπορῶ νὰ βάλω κοντά σου
Σ' αὐτὲς τὶς σκοτεινὲς μορφὲς ποὺ θὰ σὲ παραστέκουν αἰώνια
“Ωσπου μιὰ μέρα νὰ σβηστεῖς κι ἐσὺ παντοτινὰ μαζί τους
“Ωσπου νὰ γίνεις πάλι μιὰ φωτιὰ μὲς στὴ μεγάλη Τύχη ποὺ
σὲ γέννησε
Μπορῶ νὰ βάλω κοντά σου
Μιὰ νεραντζιὰ στοῦ φεγγαριοῦ τοὺς χιονισμένους κάμπους
Καὶ τὸ μαγνάδι μιᾶς βραδιᾶς νὰ ξεδιπλώσω μπροστά σου

Μὲ τὸν Ἀντάρη κόκκινο νὰ τραγουδάει τὰ νιάτα
Μὲ τὸ Ποτάμι τ' Οὐρανοῦ νὰ χύνεται στὸν Αὔγουστο
Καὶ μὲ τ' Ἀστέρι τοῦ Βοριᾶ νὰ κλαίει καὶ νὰ παγώνει —
Μπορῶ νὰ βάλω λιβάδια
Νερὰ ποὺ κάποτε πότισαν τὰ κρίνα τῆς Γερμανίας
Κι αὐτὰ τὰ σίδερα ποὺ φορεῖς μπορῶ νὰ σου τὰ στολίσω
Μ' ἔνα κλωνὶ βασιλικὸ κι ἔνα ματσάκι δυόσμο
Μὲ τοῦ Πλαπούτα τ' ἄρματα καὶ τοῦ Νικηταρᾶ τὶς πάλες.
Μὰ ἐγὼ ποὺ εἶδα τοὺς ἀπογόνους σου σὰν πουλιὰ
Νὰ σκίζουν μιὰν ἀνοιξιάτικη αὐγὴ τὸν οὐρανὸ τῆς πατρίδας μου
Κι εἶδα τὰ κυπαρίσσια τοῦ Μοριᾶ νὰ σωπαίνουν
Ἐκεῖ στὸν κάμπο τοῦ Ἀναπλιοῦ
Μπροστὰ στὴν πρόθυμη ἀγκαλιὰ τοῦ πληγωμένου πελάγου
Ὦπου οἱ αἰῶνες πάλευαν μὲ τοὺς σταυροὺς τῆς παλληκαριᾶς
Θὰ βάλω τώρα κοντά σου
Τὰ πικραμένα μάτια ἐνὸς παιδιοῦ
Καὶ τὰ κλεισμένα βλέφαρα
Μέσα στὴ λάσπη καὶ τὸ αἷμα τῆς Ὁλλανδίας.

Αὔτὸς ὁ μαῦρος τόπος
Θὰ πρασινίσει κάποτε.
Τὸ σιδερένιο χέρι τοῦ Γκέτς θ' ἀναποδογυρίσει τ' ἀμάξια
Θὰ τὰ φορτώσει θημωνιὲς ἀπὸ κριθάρι καὶ σίκαλη
Καὶ μὲς στοὺς σκοτεινοὺς δρυμοὺς μὲ τὶς νεκρὲς ἀγάπες
Ἐκεῖ ποὺ πέτρωσε ὁ καιρὸς ἔνα παρθένο φύλλο

Στὰ στήθια ποὺ σιγότρεμε μιὰ δακρυσμένη τριανταφυλλιὰ
Θὰ λάμπει ἔνα ἄστρο σιωπηλὸ σὰν ἀνοιξιάτικη μαργαρίτα.

Μὰ ἐσù θὰ μένεις ἀκίνητος
Μὲ τοῦ Ἀκρίτα τ' ἄλογο καὶ τὸ κοντάρι τοῦ Ἀι-Γιωργιοῦ
θὰ ταξιδεύεις στὰ χρόνια
"Ἐνας ἀνήσυχος κυνηγὸς ἀπ' τὴ γενιὰ τῶν ἡρώων
Μ' αὐτὲς τὶς σκοτεινὲς μορφὲς ποὺ θὰ σὲ παραστέκουν αἰώνια
"Ωσπου μιὰ μέρα νὰ σβηστεῖς κι ἐσù παντοτινὰ μαζί τους
"Ωσπου νὰ γίνεις πάλι μιὰ φωτιὰ μὲς στὴ μεγάλη Τύχη ποὺ
σὲ γέννησε
"Ωσπου καὶ πάλι στὶς σπηλιὲς τῶν ποταμιῶν ν' ἀντηχήσουν
Βαριὰ σφυριὰ τῆς ὑπομονῆς
"Οχι γιὰ δαχτυλίδια καὶ σπαθιὰ
'Αλλὰ γιὰ κλαδευτήρια κι ἀλέτρια.

ΕΛΕΓΕΙΟ

Στὴ φωτὶα τοῦ ματιοῦ σου θὰ χαμογέλασε κάποτε ὁ Θεὸς
Θά κλεισε τὴν καρδιά της ἡ ἄνοιξη σὰ μιᾶς ἀρχαίας ἀκρο-
γιαλιᾶς μαργαριτάρι.

Τώρα καθὼς κοιμᾶσαι λαμπερὸς

Στοὺς παγωμένους κάμπους ποὺ οἱ ἀγράμπελες

Γίναν βαλσαμωμένα φτερὰ μαρμάρινα περιστέρια

Βουβὰ παιδιὰ τῆς ἀπαντοχῆς —

”Ηθελα νά ὁθεις μιὰ βραδιὰ σὰ βουρκωμένο σύννεφο

”Ἄχνη τῆς πέτρας πάχνη τῆς ἐλιᾶς

Γιατὶ στὸ ἀγνό σου μέτωπο

Κάποτε θά βλεπα κι ἐγὼ

Τὸ χιόνι τῶν προιβάτων καὶ τῶν κρίνων

Μὰ πέρασες ἀπ' τὴν ζωὴν σὰν ἔνα δάκρυ τῆς θάλασσας
Σὰ λαμπηδόνα καλοκαιριοῦ καὶ στερνοβρόχι τοῦ Μάη
Κι ἀς ἥσουν μιὰ φορὰ κι ἐσὺ ἔνα γεράνιο κύμα της
Ἐνα πικρὸ βότσαλό της
Ἐνα μικρὸ χελιδόνι της σ' ἔνα πανέρημο δάσος
Χωρὶς καμπάνα τὴν χαραυγὴν χωρὶς λυχνάρι τὸ ἀπόβραδο
Μὲ τὴν ζεστή σου καρδιὰ γυρισμένη στὰ ξένα
Στὰ χαλασμένα δόντια τῆς ἀλλης ἀκρογιαλιᾶς
Στὰ γκρεμισμένα νησιὰ τῆς ἀγριοκερασιᾶς καὶ τῆς φώκιας.